

Likabehandlingsplan

Innehåll	sid.1
Varför har Sandhultskolan en likabehandlingsplan?.....	sid.2
Vår vision	sid.3
Skolans ”ryggsäck”.....	sid.3
Delaktighet och förankring	sid.3
Utvärdering och revidering	sid.3
Främjande insatser	sid.4
Kartläggning.....	sid 4
Analys av kartläggningen.....	sid 5
Förebyggande insatser.....	sid.6
Åtgärder 12/13.....	sid.8
Uppföljande åtgärder.....	sid.9
Åtgärder vid kränkande behandling	sid.8
Definition av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling	sid.11
Kalendarium för likabehandlingsarbete 13/14	sid.12

Varför har Sandhultskolan en likabehandlingsplan?

Likabehandlingsarbetet handlar om att skapa en skola fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. En trygg skolvardag är en förutsättning för att eleverna ska lära och utvecklas. Likabehandlingsarbete handlar om att värna om elevernas mänskliga rättigheter.

Enligt diskrimineringslagen och skollagen måste skolan arbeta aktivt för att förebygga och förhindra att elever utsätts för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Skolan ska varje år upprätta en plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen är ett viktigt verktyg för att systematiskt planera, dokumentera och utvärdera likabehandlingsarbetet.

Bakgrund till planen

För att skydda barn och elever mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling och främja barns och elevers lika rättigheter, finns det bestämmelser i:

- Diskrimineringslagen (DO)
- Skollagen 6 kap. (BEO)
- Förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.
- Skolverkets allmänna råd och kommentarer.

Dessa lagar, förordning och råd gäller från 1 januari 2009 och ersätter äldre regelverk.

Skollagen och diskrimineringslagen förbjuder diskriminering och kränkande behandling. Lagstiftningen ställer krav på skolbarnsomsorg och skola att vi skall arbeta förebyggande för att förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Vi skall ha ett målinriktat arbete för att främja elevernas lika rättigheter och möjligheter. Skolan är skyldig att utreda och åtgärda vid blotta misstanke om diskriminering eller kränkning.

Vår vision

”Lust att lära möjlighet att lyckas!”

Alla elever och vuxna på Sandhultskolan ska känna sig trygga och säkra. Sandhultskolan tar avstånd och arbetar aktivt för att motverka alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Varje elev har rätt att lämna skolan med goda kunskaper.

Eleverna ska känna lust att lära, bibehålla nyfikenheten och kreativiteten.

Mål:

- Alla elever känner sig trygga och trivs på skolan.
- Inga kränkningar förekommer.

”Ryggsäcken”

Detta ska eleverna ha med sig när de lämnar åk 6 på Sandhultskolan

På kunskapsområdet ska eleverna ha:

- nått målen i alla ämnen

På det personliga planet ska eleverna:

- känna att de duger
- ha självförtroende
- ha lusten att lära
- vara positiva och se möjligheter
- ha förståelse för varför man ska lära sig
- kunna ta eget ansvar
- kunna reflektera
- ha lärt sig samarbeta och fungera i olika grupper
- visa respekt för andra
- utveckla sin empatiska förmåga
- använda ett vårdat språk

Vid sista utvecklingsamtalet samtalar klassföreståndare kring ovanstående punkter för att göra en avstämning om hur väl skolan uppfyllt sin ambition. Detta är även sådant som pedagogerna fortlöpande stämmer av under skolåret och som ska lyftas vid klasskonferenser tillsammans med rektor.

Delaktighet och förankring

Likabehandlingsgruppen reviderar planen under vårterminens senare del.

Den reviderade planen tas sedan upp vid nästa läsårsstart i elevråd, klassråd, skolråd samt personalens första APT där ett beslut fattas.

Rektor ansvarar för att planen förankras och läggs ut på skolans hemsida.

Utvärdering och revidering

Planeringen för likabehandlingsplan för läsåret 12/13 har inte följts.

Denna plan utvärderas i slutet av läsåret i klassråd, elevråd, i kamratstödjargruppen, av likabehandlingsgruppen, av all personal och i skolrådet där föräldrarepresentanter sitter med.

Efter utvärderingen revideras fjolårets plan.

Den revideras av likabehandlingsgruppen och all personal på skolan samt av elevråd och skolråd.

Ansvar: rektor

Utvärdering av likabehandlingsplanen 12/13

Det behövs ett förändrat arbetssätt med skolans kamratstödjare.

Uppföljning om hur det är i klasserna saknas.

Flera av åtgärderna i likabehandlingsplanen var inte tillräckligt specificerade. En lärdom är att i fortsättningen formulera tydliga mål samt konkreta åtgärder, detta för att möjliggöra ett genomförande samt utvärdering av åtgärderna.

Det saknas systematik i hur vi arbetar med likabehandlingsplanen. Arbetet behöver utvecklas med en tydligare struktur samt planering av det arbetet och de insatser som ska göras under läsåret.

Främjande insatser

- Varje år ges tillfällen för personalen till föreläsning kring värdegrundsfrågor.

Ansvarig: rektor

- I undervisningen ingår tjej- och killsnack kring sexuella läggningar.

Ansvar: Klasslärare, skolsköterska

Kartläggning

- En kartläggning görs i april-maj. Kartläggningen grundar sig på skyddsronder, enkäter och utvärderingar av elever, personal och vårdnadshavare. Till kommande plan görs en översikt över vad som framkommit samt vilka åtgärder som behöver göras under året.

Ansvar: rektor, likabehandlingsgruppen

- Trivselenkät

Varje år görs en trivselenkät i november bland elever där frågor kring trivsel och kränkning finns med. Sammanställningen av kartläggningen tas upp med alla elever och pedagoger. Dessutom tas den upp i kamratstödjargruppen, elevråd och skolråd.

Ansvar: kurator

- Bussenkät

I oktober 2013 genomförs en enkät med frågor kring trivsel och kränkning vid skolskjutsen av elever som åker skolskjuts. Sammanställning och diskussion om åtgärder görs sedan i likabehandlingsgruppen. Enkätens sammanställning tas upp med alla elever och pedagoger. Dessutom tas den upp i kamratstödjargruppen, elevråd skolråd och med busschaufförerna.

Ansvar: Klasslärare, skolsköterskaupp med alla elever och pedagoger.

Ansvar: rektor

- Skydds rond, fysisk och psykosocial

En skydds rond med skolledning, skyddsombud samt vaktmästare görs

årligen för att bl.a. upptäcka och kartlägga riskmiljöer och den psykosociala miljön bland eleverna och personal. Sammanställningen tas upp med personal och lämnas in för bearbetning.

Ansvar: rektor

- Trivsselfrågor inför utvecklingssamtal

Eleverna besvarar frågor om trivsel och kränkning inför utvecklingssamtalen varje termin. Dessa tas upp tillsammans med eleven, vårdnadshavare och lärare under utvecklingssamtalen.

Ansvar: klasslärare

- Trygghetsvandring

Nyinflyttade elever och elever som börjar i förskoleklassen gör trygghetsvandringar på skolan och på skolgården för att lära känna miljön.

Ansvar: klasslärarna

- Kartläggning av språkbruk

Kartläggning av ord som eleverna inte accepterar, som upplevs kränkande, genomförs under hösten. Sammanställningen tas upp med elever, personal, vårdnadshavare, på elevråd, kamratstödjargruppen och skolråd.

Ansvar: rektor

- Åtgärdsplanen

En åtgärdsplan över de åtgärder som enligt ovan behöver åtgärdas upprättas.

Ansvar: Rektor

Analys av kartläggning 12/13

Trivselenkäten visade att eleverna i stor utsträckning trivs i skolan.

Fler elever enligt enkäten känner sig otrygga när de åker buss och när de väntar på bussen, framför allt i de lägre åldrarna. Vi kommer att se över detta med en enkät till de elever som åker buss, i slutet av oktober 2013. Detta för att få bättre insyn i bussituationen och för att se hur vi kan arbeta vidare.

Många elever hör svordomar på skolgården. Att komma tillrätta med det negativa språkbruket utgör ett av skolans prioriterade mål under lå 13/14.

Trivseln på rasterna är hög och 80% av eleverna upplever att de har någon att vara med under rasterna. Skol IF kommer under läsåret att starta rastaktiviteter.

Trivselenkäten visade att verbala kränkningar är det vanligaste.

Förebyggande insatser

- Det finns en likabehandlingsgrupp som arbetar för att motverka alla former av kränkande behandling.

Ansvarig: rektor

- Likabehandlingsgruppen skall på möten som hålls regelbundet redovisa vilka ärenden som varit i gång i arbetslagen. Dessa ärenden skall följas upp i åtgärdsprogram, det kan gälla åtgärdsprogram på individnivå eller gruppnivå.

Ansvariga: likabehandlingsgruppen.

- Information till all personal vid läsårets start om skolans likabehandlingsplan. En genomgång av de blanketter som används för att dokumentera vid kränkningar och vid incidenter vid upprepade tillfällen.

Ansvarig: rektor

- Planen tas upp på föräldramöten, elevråd, skolråd, personalgruppen och i klasserna och läggs ut på hemsidan. Den skall även finnas i pappersform för de föräldrar som så önskar.

Ansvarig: rektor, klasslärare

- Rektor informerar om organisationen och om likabehandlingsplanen för nya elever och föräldrar som kommer till skolan. Kamratstödjarna i klassen kan ta extra ansvar.

Ansvarig: rektor och klasslärare.

- Trivselreglerna går igenom i början på varje läsår med såväl elever, föräldrar och personal.

Ansvarig: rektor och klasslärare

- All verksamhet på skolan följer samma regler vilket ska ge eleverna trygghet .

Ansvarig: all personal.

- Kamratstödjare: två elever utses av lärare i varje klass, F-6. Dessa får utbildning, presenteras i klasser och träffas 1 gång/månad för att stärka sammanhållning bland eleverna. Om en kamratstödjare inte visar intresse för sitt uppdrag eller själv blir inblandad i kränkningar, kommer han/hon att få kliva åt sidan och annan kamratstödjare utses.

Ansvarig: Rektor, klasslärare, kurator

- Ett tillsynsschema finns för att alltid ha en vuxen ute på rasterna för att upprätthålla en trygg miljö. Rastvakter använder en reflexväst för att synas tydligt.

Ansvarig: rektor och lärare

- Lärare som har tillsyn på rasterna ska besöka områden som några utav eleverna i enkätsvar upplevt som obehagliga (konstgräsplanen, kullen, skogen)

Ansvarig: lärare som har tillsyn

- Pedagogerna är organiserade i ett schema för frukost, lunch och mellanmål i matsalen för att skapa en trygg och lugn atmosfär i matsalen. Pedagoger som har tillsynsansvar i matsalen skall vara observant på att alla elever känner sig välkomna vid bordet.

Eleverna har bestämda platser i matsalen.

Ansvarig: rektor och pedagoger

- Lärarna skall själva dela upp eleverna inför grupparbete, indelningar i idrotten osv. för att slippa att någon elev blir utan kamrat.

Ansvarig: Lärare som genomför grupparbete och idrottsläraren.

- Vid studieövergångarna förskola-förskoleklass, förskoleklass-åk 1 samt åk 6-åk 7, finns särskilda planer för att övergångarna skall bli så smidiga som möjligt.
Ansvarig: rektor, klasslärare
- Förskoleklassbarn har faddrar i åk 3. Faddrarna bibehålls under de år de finns kvar på skolan.
Ansvarig: Klasslärare i åk 3 och i förskoleklassen.
- Hälsosamtal med f-klass och åk 4.
Ansvarig: skolsköterska
- Åk 6 har friluftsliv på Åsengården ett par dagar under hösten.
Ansvarig: klasslärare och idrottslärare
- Rektor ska medvetandegöra alla vuxna hur viktigt det är att föra tjänsteanteckningar.
Ansvarig: rektor
- Klasslärare för statistik över elevers frånvaro. Vid hög frånvaro kopplas EHT-teamet in.
Ansvarig: klasslärare
- Skol IF kommer under lå 13/14 starta rastaktiviteter.
Ansvarig: Idrottslärare, Skol IF
- Alla klasser arbetar med värdegrunden varje tisdag under mötestiden.
Ansvarig: Klasslärare, arbetslagen
- Regelbundna kompissamtal/hemliga vänner.
Ansvarig: klasslärare

Åtgärder 13/14

- Alla ska agera tidigt, innan mobbning uppstår, dvs. på ”trobbingstadiet” (retningar, pikar m.m.) Incidentrapport lämnas till EHT och följs upp vid kommande möte.
Ansvarig: alla som ser tendenser till kränkningar, rektor
- Under mötestiden på tisdagar arbetar alla klasser aktivt med värdegrundsfrågor och dåligt språkbruk. Målet är 0-tolerans mot negativt språkbruk på skolan.
Ansvarig: klasslärare

- Alla incidentrapporter lämnas till EHT som löpande sammanställer och kartlägger situationen på skolan.
Ansvarig: klasslärare, EHT

Åtgärder vid kränkande behandling

Varje vuxen på skolan har handlingsplikt. Det innebär att var och en måste agera och utreda vad som hänt så snart de får reda på om någon känner sig kränkt. Detta redan på Trobbingstadiet. Agerandet skall ske skyndsamt och utredningen skall dokumenteras. Vid misstänkt diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling skall nedanstående arbetsgång följas.

Elev kränker elev- vid enstaka tillfällen

Den vuxne skall uppmana eleven att ändra sitt beteende.

Klassläraren informeras.

Om detta inte hjälper skall elevens föräldrar kontaktas.

Incidentrapport skrivs av berörd personal och lämnas till EHT.

Vuxen kränker elev/ elev kränker vuxen

Den person som får vetskap om kränkningen rapporterar till rektor som samtalar med de inblandade personerna.

Om resurser finns, ska det finnas två vuxna i klassen den närmaste tiden efter.

Föräldrakontakt tas.

Rektor dokumenterar.

Elev kränker elev vid upprepade tillfällen

1. Inhämtande av fakta om kränkningen; vilka är det som kränker? Vad har hänt?
2. Rektor informeras.
3. Samtal med den kränkte och dennes förälder
4. Allvarligt samtal, som leds av den vuxna personen som fått vetskap om kränkningen, med den som kränker. Sekretessbelagd dokumentation förs på särskild blankett.
5. Samtal med medlöparna en och en
6. Samtal med den kränkte
7. Samtal med föräldrarna till de övriga inblandade
8. Vid behov upprättas åtgärdsprogram
9. Ge de inblandade skydd och stöd

Vuxen kränker elev

- Se punkt 1 och 2 ovan.

- Punkt 3 och 4 ersätts med:

Allvarligt samtal, som leds av rektor, med den som kränker.

- Dokumentation förs.

Om någon i skolpersonalen allvarligt kränker en elev eller kollega kan det – utöver att det är brottslig handling som kan polisanmälas - hanteras inom ramen för den arbetsrättsliga lagstiftningen.

Uppföljande åtgärder

- Fortsatta samtal(med början strax efter det första) med den/ de som kränker.

Dokumentera på särskild blankett.

- Samtal med den kränkte, lärare, föräldrar och skyddsombud för att kontrollera att det blivit bättre. Dokumentation förs.
- Om kränkningen fortgår kallas de som kränker och deras föräldrar till rektor och ett åtgärdsprogram upprättas. Fortsatta samtal (med början strax efter det första) med dem som kränker.
- Om kränkningen ändå inte upphör, trots upprepade samtal, tas hjälp av socialtjänsten/polisen.
- Elev kan flyttas för att skapa trygghet för andra elever och för att undervisningens kvalitet ska bibehållas.

Rektor är huvudansvarig för att enskilda utredningar och uppföljning gällande diskriminering, trakasserier och kränkande behandling följs upp.

Definition av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde.

Trakasserier och kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera.

Trakasserier och kränkande behandling är ett uttryck för makt och förtryck.

Diskriminering:

När man på osaklig grund behandlar en elev sämre än andra elever och missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, ålder, könsöverskridande identitet eller uttryck.

Direkt diskriminering:

Orättvis behandling eller missgynnande av en person på grund av dennes kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, ålder eller könsöverskridande identitet eller uttryck.

- Olika behandling av lika fall -

Indirekt diskriminering:

Tillämpande av en bestämmelse som verkar neutral, men som får en diskriminerande effekt i praktiken. - Lika behandling av olika fall -.

Diskrimineringsgrunderna är:

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Sexuella läggning
- Funktionshinder
- Ålder
- Könsöverskridande identitet eller uttryck

Trakasserier:

Ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Annan kränkande behandling:

Ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Mobbning:

Förutsätter att den som utsätts kränks vid upprepade tillfällen, vilket skiljer mobbning från andra former av kränkande behandling. Vidare råder en obalans i makt mellan den som mobbar och den som utsätts för mobbing.

Ex på uppträdande som kränker och trakasserar en elevs värdighet:

- Fysiska: knuffar, slag, förstörda kläder och saker, etc
- Verbala: elaka ord, spridande av rykten, hot svordomar, öknamn etc
- Psykosociala: utfrysning, miner, suckar, fniss, skratt, etc
- Text- och bilder: lappar, klotter, mms, sms, msn, e-post, sociala medier etc)

Redan misstanke/information om att diskriminering/kränkning förekommer skall tas på allvar. Utredning måste göras och åtgärder vidtagas.

En viktig utgångspunkt är att den som uppger att han eller hon blivit kränkt, alltid måste tas på allvar.

Diskriminering/kränkning kan äga rum mellan elever såväl som mellan personal och

elever.

Kalendarium för likabehandlingsgruppen LÅ 13/14

HT-13